

houden generale synode zou drie deputaten benoemen tot het verzamelen en ordenen van de gelijkkluidende bepalingen, en tot gelijkmaking van de beiderzijds uiteenlopende bepalingen, voorzover spoedige regeling daarvan nodig zou zijn. We tekenen hierbij aan, dat het rapport van het bedoelde deputaatschap behandeld werd door de synode van Dordrecht 1893, die diverse bepalingen vaststelde.

Met betrekking tot de opleiding van dienaren des Woords was men reeds tot overeenstemming gekomen zowel wat de eigen inrichting aanging (Kampen) als wat de 'vrije studie' betrof; voorshands zouden alle regelingen voor de Theologische School te Kampen én inzake het kerkelijk verband van de Theologische faculteit van de Vrije Universiteit van kracht blijven.

Na de aanvaarding van alle bepalingen door beide synoden stond niets meer het bijeenkomen in verenigde zitting in de weg. In de eerste, eendaagse generale synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, 17 juni 1892 gehouden te Amsterdam, gaf Rutgers o.m. nog aan wat de classes van juli en de provinciale synoden van augustus 1892 in ieder geval hadden te doen (resp. 18 en 11 punten). De synode stelde verscheidene deputaatschappen in. Over de figuur van kerkelijke deputaten bleken in de kerken enige vragen te rijzen. Rutgers liet er zijn licht over schijnen in een uitvoerige reeks artikelen in *De Heraut*.²⁹ Aan de hoge overheid werd van de Vereniging kennis gegeven in een schrijven dat ook de volgende passage bevatte: 'dat, wat aangaat de regelen voor inrichting en bestuur, deze Kerken thans alle samenleven onder de vigeur van de Gereformeerde Kerkenordening, gelijk die laatstelijk op de Synode te Dordrecht in 1619 bevestigd is; altoos met die noodzakelijke exceptiën, waarvan de Regeering te zijner tijd door onderscheidene Kerken, en met name door de Synode der Christelijke Gereformeerde Kerk, bij missive van 15 december 1891, mededeeling is gedaan'.³⁰

De bedoelde uitzonderingen werden in het contact met de regering aangegeven door het aanbrengen van haakjes in de tekst van de kerkorde. De synode van Dordrecht 1893 verklaarde hetgeen tussen haakjes was gezet voor definitief vervallen.³¹

Eén en andermaal hebben we de hoogleraar dr. F.L. Rutgers genoemd. We sluiten ons gaarne aan bij de woorden die dr. D. Nauta over hem schreef: 'De

29. Opgenomen in Rutgers, *Kerkelijke Adviezen*, I, 310-370.

30. *Acta Generale Synode der Gereformeerde Kerken in Nederland, Amsterdam 17 juni 1892*, art. 12.

31. *Acta Generale Synode Dordrecht 1893*, 181, 231-243.